

การกระจายการถือหุ้นโดยผู้ถือหุ้นรายย่อย (Free Float)

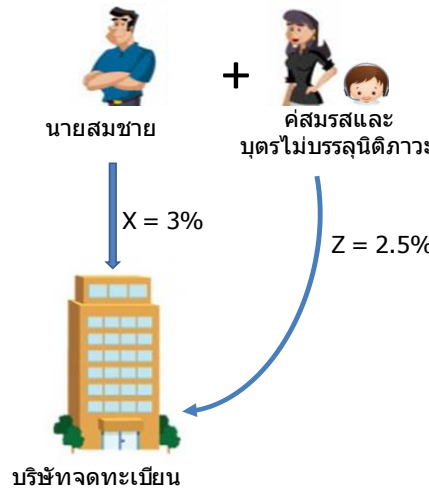
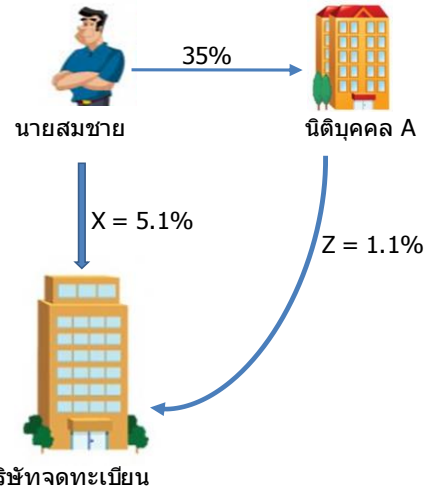
การกระจายการถือหุ้นโดยผู้ถือหุ้นรายย่อย หรือ Free Float เป็นส่วนสำคัญของการมีสภาพคล่องในการซื้อขายหุ้นของบริษัท ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ถือหุ้นและผู้ลงทุนที่จะซื้อขายหุ้นได้อย่างคล่องตัวและได้ราคาที่เหมาะสม ทำให้เกิดความน่าสนใจลงทุนในหุ้นของบริษัท ส่งผลให้บริษัทสามารถระดมทุนผ่านตลาดหลักทรัพย์ได้โดยสะดวก ตลาดหลักทรัพย์จึงกำหนดให้ Free Float เป็นคุณสมบัติประการหนึ่งในการเข้าจดทะเบียนและดำรงสถานะในการเป็นบริษัทจดทะเบียน

สรุปเกณฑ์สำคัญ

บริษัทจดทะเบียนต้องมีจำนวนผู้ถือหุ้นรายย่อยไม่น้อยกว่า 150 ราย และถือหุ้นรวมกันไม่น้อยกว่าร้อยละ 15 ของทุนชำระแล้ว โดยตลาดหลักทรัพย์พิจารณาจากรายงาน Free Float ซึ่งบริษัทจัดทำขึ้นจากรายชื่อผู้ถือหุ้นที่ปรากฏ ณ วันกำหนดรายชื่อผู้ถือหุ้น (Record Date : RD) หรือวันปิดสมุดทะเบียนเพื่อสิทธิเข้าร่วมประชุมผู้ถือหุ้น (Book Closing Date : BC) เพื่อสิทธิในการเข้าร่วมประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปีของบริษัท

อย่างไรก็ตาม ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้กำหนดแนวทางดำเนินการกับบริษัทจดทะเบียนที่มี Free Float ไม่ครบถ้วน โดยคิดค่าธรรมเนียมรายปีส่วนเพิ่มมาใช้เมื่อบริษัทจดทะเบียนมี Free Float ไม่ครบถ้วนเป็นปีที่ 2 ขึ้นไป จนกว่าบริษัทจดทะเบียนจะแก้ไขเหตุดังกล่าวได้ โดยอัตราค่าธรรมเนียมส่วนเพิ่มจะขึ้นอยู่กับระยะเวลาและจำนวนการกระจายผู้ถือหุ้นรายย่อยที่บริษัทจดทะเบียนยังไม่สามารถปฏิบัติตามเกณฑ์

เรื่อง	รายละเอียด
<p>นิยาม</p>	<p>ผู้ถือหุ้นรายย่อย หมายถึง ผู้ถือหุ้นที่มิได้เป็นผู้ที่มีส่วนร่วมในการบริหารงาน (Strategic Shareholders)</p> <p>ผู้มีส่วนร่วมในการบริหารงาน (Strategic Shareholders) ได้แก่</p> <p>1) กรรมการ ผู้จัดการ หรือผู้ดำรงตำแหน่งระดับบริหาร 4 รายแรกนับต่อจากผู้จัดการลงมา ผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งเทียบเท่ากับผู้ดำรงตำแหน่งระดับบริหารรายที่ 4 ทุกราย โดยให้นับรวมหุ้นที่ถือโดยผู้เกี่ยวข้องและบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับบุคคลดังกล่าว</p> <div data-bbox="300 1326 1177 1937" style="border: 1px solid black; padding: 10px; margin: 10px 0;"> <pre> graph TD A[คณะกรรมการ] --> B[กรรมการผู้จัดการ] B --> C[ผู้บริหาร 1] B --> D[ผู้บริหาร 2] C --> E[ผู้บริหาร 3] C --> F[ผู้บริหาร 4] D --> G[ผู้บริหาร 5] D --> H[ผู้บริหาร 6] E --- I["(ลำดับเทียบเท่า 4)"] G --- J["(ลำดับเทียบเท่า 4)"] </pre> </div>

เรื่อง	รายละเอียด
	<p>2) ผู้ถือหุ้นที่ถือหุ้นเกินกว่าร้อยละ 5 ของทุนชำระแล้ว โดยนับรวมการถือหุ้นของผู้ที่เกี่ยวข้องด้วย ยกเว้น บริษัทหลักทรัพย์ บริษัทประกันชีวิต บริษัทประกันภัย กองทุนรวม กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ กองทุนประกันสังคม กองทุนบำเหน็จบำนาญ หรือโครงการลงทุนที่ได้รับอนุมัติตามกฎหมาย (แต่ถ้ามีการส่งตัวแทนเข้ามาบริหารงาน ในบริษัทจดทะเบียนจะไม่สามารถนับเป็น Free Float ได้)</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around; border: 1px dashed black; padding: 5px; margin: 10px 0;"> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px;">X และ Z รวม 5.5% ถือเป็นผู้มีส่วนร่วมในการบริหารงาน</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px;">X และ Z รวม 6.2% ถือเป็นผู้มีส่วนร่วมในการบริหารงาน</div> </div> <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> <div style="text-align: center;"> <p>นายสมชาย + คู่สมรสและบุตรไม่บรรลุนิติภาวะ</p> <p>X = 3% Z = 2.5%</p> <p>บริษัทจดทะเบียน</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>นายสมชาย 35% นิติบุคคล A</p> <p>X = 5.1% Z = 1.1%</p> <p>บริษัทจดทะเบียน</p> </div> </div> <p>3) ผู้มีอำนาจควบคุม หมายถึง ผู้ที่มีพฤติการณ์มีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบาย การจัดการ หรือการดำเนินงานของบริษัทอย่างมีนัยสำคัญ ไม่ว่าอิทธิพลดังกล่าวจะสืบเนื่องจากการเป็นผู้ถือหุ้น หรือได้รับมอบอำนาจตามสัญญา หรือการอื่นใดก็ตาม โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือบุคคลที่เข้าลักษณะข้อใดข้อหนึ่งดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> • บุคคลที่มีสิทธิออกเสียงไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมเกินกว่าร้อยละ 25 ของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมดของบริษัท • บุคคลที่ตามพฤติการณ์สามารถควบคุมการแต่งตั้งหรือถอดถอนกรรมการของบริษัทนั้นได้ • บุคคลที่ตามพฤติการณ์สามารถควบคุมผู้ซึ่งรับผิดชอบในการกำหนดนโยบาย การจัดการหรือการดำเนินงานของบริษัทให้ปฏิบัติตามคำสั่งของตนในการกำหนดนโยบาย การจัดการหรือการดำเนินงานของบริษัท • บุคคลที่ตามพฤติการณ์มีการดำเนินงานในบริษัทหรือมีความรับผิดชอบในการดำเนินงานของบริษัทเพียงกรรมการหรือผู้บริหาร รวมทั้งบุคคลที่มีตำแหน่งซึ่งมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับบุคคลดังกล่าวของบริษัทนั้น <p>บุคคลที่มีความสัมพันธ์ หมายถึง บุคคลที่มีความสัมพันธ์ทางสายโลหิต หรือโดยการจดทะเบียนตามกฎหมาย ได้แก่</p> <p>(1) คู่สมรส (2) บิดา มารดา (3) บุตร</p> <p>ผู้ที่เกี่ยวข้อง หมายถึง บุคคลหรือห้างหุ้นส่วน ตามมาตรา 258 (1)-(7) ของ พรบ.หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) คู่สมรส (2) บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ (3) ห้างหุ้นส่วนสามัญที่บุคคลดังกล่าว รวมถึง (1) หรือ (2) เป็นหุ้นส่วน (4) ห้างหุ้นส่วนจำกัดที่บุคคลดังกล่าว รวมถึง (1) หรือ (2) เป็นหุ้นส่วนไม่จำกัดความรับผิด หรือจำกัดความรับผิดรวมกันเกินกว่า 30% (5) บริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชนจำกัดที่บุคคลดังกล่าว รวมถึง (1) หรือ (2) หรือ (3) หรือ (4) ถือหุ้นรวมกันเกินกว่า 30% (6) บริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชนที่บุคคลดังกล่าว รวมถึง รวมถึง (1) หรือ (2) หรือ (3) หรือ (4) หรือ (5) ถือหุ้นรวมกันเกินกว่า 30% (7) นิติบุคคลตามมาตรา 246 และ 247 (ตามพรบ.หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์) ที่มีอำนาจจัดการในฐานะเป็นผู้แทนของนิติบุคคล

เรื่อง	รายละเอียด
	<p>(1) คู่สมรส (2) บุตรไม่บรรลุนิติภาวะ</p> <p>(3) ห้างหุ้นส่วนสามัญ</p> <p>(4) ห้างหุ้นส่วนจำกัด ประเภทไม่จำกัดความรับผิด หรือ จำกัดความรับผิดที่มีหุ้นรวมกันเกินกว่า 30%</p> <p>(5) บริษัทจำกัด / บริษัทมหาชน</p> <p>(6) บริษัทจำกัด / บริษัทมหาชน</p> <p>(7) นิติบุคคลที่บุคคล ตามมาตรา 246 และ 247 ของพรบ. หลักทรัพย์และตลาด หลักทรัพย์มีอำนาจ จัดการในฐานะนิติบุคคล</p>
การจัดทำรายงานและกำหนดส่ง	<ul style="list-style-type: none"> • จัดทำรายงาน Free Float ในระบบ SET Portal โดยใช้รายชื่อผู้ถือหุ้น ณ วัน RD/BC • นำส่งรายงาน Free Float ที่ลงนามโดยผู้มีอำนาจลงนามผ่านระบบ SET Portal เพื่อเป็นข้อมูลต่อตลาดหลักทรัพย์ ภายใน 14 วันนับจากวันสุดท้ายที่กฎหมายกำหนดให้ประชุมสามัญผู้ถือหุ้น เช่น กรณีมีรอบบัญชีวันที่ 31 ธันวาคม กำหนดส่งภายในวันที่ 14 พฤษภาคม
การดำเนินการกรณี Free Float ไม่ครบตามเกณฑ์	<ul style="list-style-type: none"> • บริษัทที่มี Free Float ไม่ครบถ้วนเป็นปีที่ 1 : ตลาดหลักทรัพย์ จะมีหนังสือแจ้งบริษัท • บริษัทที่มี Free Float ไม่ครบถ้วนเป็นปีที่ 2 เข้าข่ายต้องจ่ายค่าธรรมเนียมรายปีส่วนเพิ่ม : ตลาดหลักทรัพย์จะประกาศชื่อต่อสาธารณะ พร้อมแจ้งให้บริษัทเริ่มชำระค่าธรรมเนียมรายปีส่วนเพิ่มในอัตราค่าธรรมเนียมปีที่ 1 ตามสัดส่วนรายย่อยที่ไม่ครบถ้วน เช่น บริษัท A มี Free Float 12% แสดงว่าบริษัท A ขาด Free Float 3% (15% - 12%) จึงต้องชำระค่าธรรมเนียมรายปีส่วนเพิ่มในอัตรา 1 เท่า : ตลาดหลักทรัพย์อาจผ่อนผันการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมรายปีส่วนเพิ่ม สำหรับ <ol style="list-style-type: none"> 1) บริษัทที่ได้จัดทำแผนการแก้ไข Free Float ที่มีมาตรการและกรอบเวลาดำเนินการที่ชัดเจน หรือ 2) บริษัทอยู่ระหว่างรอผลการดำเนินการตามมาตรการแก้ไข Free Float • บริษัทที่มี Free Float ไม่ครบถ้วนตั้งแต่ปีที่ 3 ขึ้นไป ต้องจ่ายค่าธรรมเนียมรายปีส่วนเพิ่ม : ตลาดหลักทรัพย์จะประกาศชื่อต่อสาธารณะ พร้อมแจ้งให้บริษัทชำระค่าธรรมเนียมรายปีส่วนเพิ่ม ตามสัดส่วนรายย่อยที่ขาดและจำนวนปีที่ขาดตามที่ตลาดหลักทรัพย์ กำหนดจนกว่าบริษัทจะแก้ไข Free Float ได้ • บริษัทที่มี Free Float ไม่ครบถ้วนตั้งแต่ 2 ปีขึ้นไป จะต้องนำส่งรายงานความคืบหน้าในการแก้ไข Free Float ทุก 6 เดือนนับจากวันครบกำหนดนำส่งรายงานจนกว่าบริษัทจดทะเบียนจะมีคุณสมบัติ Free Float ครบถ้วน เช่น กรณีมีรอบบัญชีวันที่ 31 ธันวาคม จะต้องนำส่งรายงานครั้งแรกในวันที่ 14 พฤศจิกายน

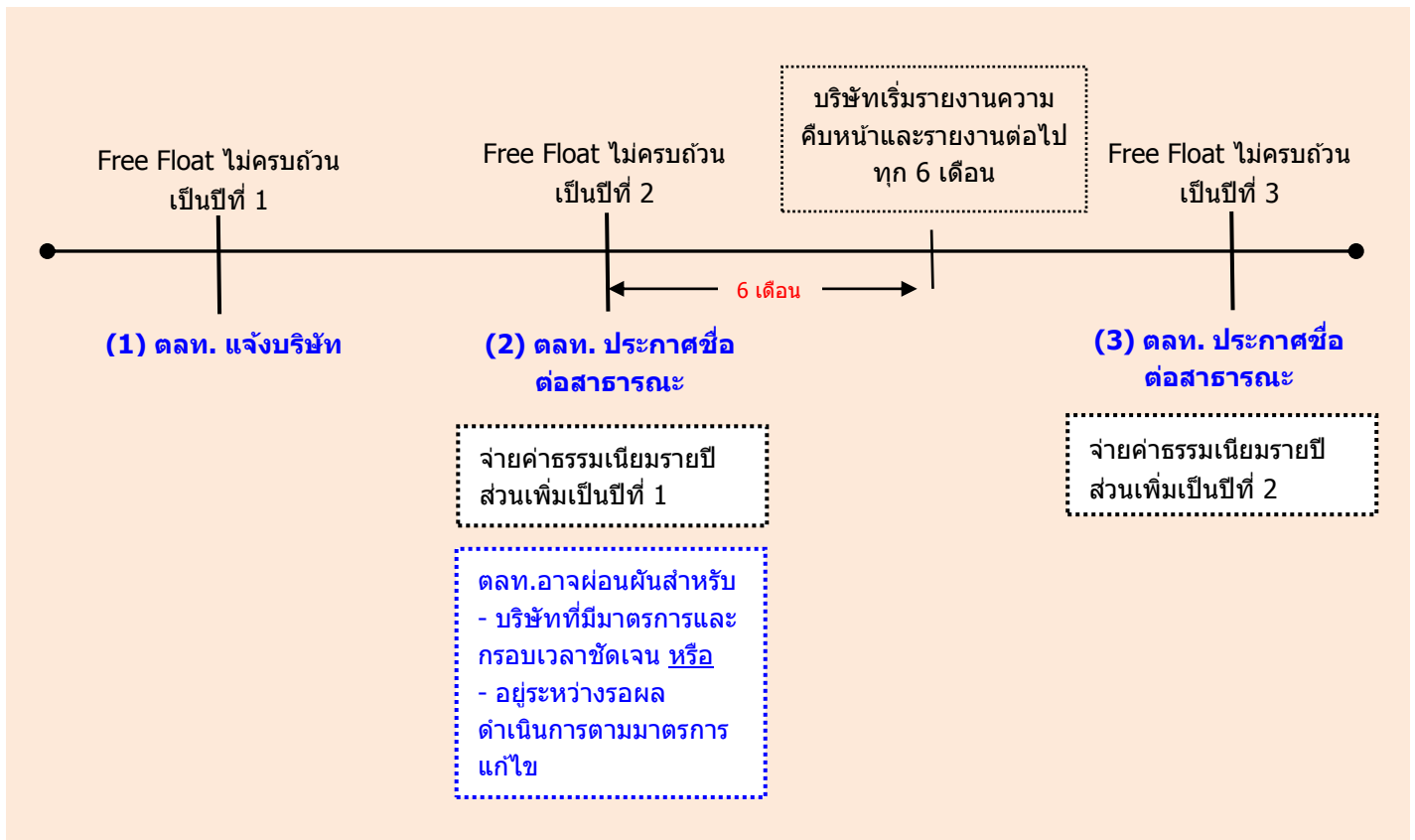
เรื่อง	รายละเอียด																													
	<p style="text-align: center;">ตารางค่าธรรมเนียมส่วนเพิ่ม (เท่าของค่าธรรมเนียมรายปี)</p> <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <thead> <tr> <th rowspan="2">จำนวน Free Float ที่ขาด (%)</th> <th colspan="5">ปีที่เริ่มจ่ายค่าธรรมเนียมเป็นปีที่</th> </tr> <tr> <th>ปีที่ 1</th> <th>ปีที่ 2</th> <th>ปีที่ 3</th> <th>ปีที่ 4</th> <th>... n</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>0 < Free Float ≤ 5</td> <td>1</td> <td>1.5</td> <td>2</td> <td>2.5</td> <td>...</td> </tr> <tr> <td>5 < Free Float ≤ 10</td> <td>1.5</td> <td>2</td> <td>2.5</td> <td>3</td> <td>...</td> </tr> <tr> <td>10 < Free Float ≤ 15</td> <td>2</td> <td>2.5</td> <td>3</td> <td>3.5</td> <td>...</td> </tr> </tbody> </table> <p>หมายเหตุ : กรณีมีจำนวนรายย่อยต่ำกว่า 150 ราย บริษัทจะต้องชำระค่าธรรมเนียมส่วนเพิ่มเท่ากับบริษัทที่ขาด Free Float ในช่วง 0% < Free Float ≤ 5%</p>	จำนวน Free Float ที่ขาด (%)	ปีที่เริ่มจ่ายค่าธรรมเนียมเป็นปีที่					ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 4	... n	0 < Free Float ≤ 5	1	1.5	2	2.5	...	5 < Free Float ≤ 10	1.5	2	2.5	3	...	10 < Free Float ≤ 15	2	2.5	3	3.5	...
จำนวน Free Float ที่ขาด (%)	ปีที่เริ่มจ่ายค่าธรรมเนียมเป็นปีที่																													
	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 4	... n																									
0 < Free Float ≤ 5	1	1.5	2	2.5	...																									
5 < Free Float ≤ 10	1.5	2	2.5	3	...																									
10 < Free Float ≤ 15	2	2.5	3	3.5	...																									
เมื่อบริษัทแก้ไขให้มี Free Float ครบถ้วนแล้ว	<ul style="list-style-type: none"> ● กำหนด RD/BC ล่าสุด เพื่อจัดทำและนำเสนอรายงาน Free Float ผ่านระบบ SET Portal เพื่อเป็นข้อมูลต่อตลาดหลักทรัพย์ ● ตลาดหลักทรัพย์พิจารณาคุณสมบัติภายใน 7 วันทำการนับจากวันที่ได้รับข้อมูลถูกต้องครบถ้วน ● เมื่อตลาดหลักทรัพย์พิจารณาว่าบริษัทมีคุณสมบัติครบถ้วน <ol style="list-style-type: none"> 1. บริษัทแจ้งข่าวการแก้ไขคุณสมบัติ Free Float เพื่อเผยแพร่แก่ผู้ลงทุน 2. ตลาดหลักทรัพย์ประกาศข่าวการแก้ไขปัญหาของบริษัทต่อผู้ลงทุนเพื่อทราบ และดำเนินการคืนเงินค่าธรรมเนียมที่ได้เรียกเก็บเพิ่มตามสัดส่วนและระยะเวลาที่เหลืออยู่ 																													

ขั้นตอน

ระยะเวลาในการจัดทำและนำส่งรายงาน Free Float

การดำเนินการกรณีที่มี Free Float ไม่ครบถ้วน

ถาม-ตอบ

คำถาม	คำตอบ
หากมีการเปลี่ยนแปลงกรรมการในการประชุมสามัญผู้ถือหุ้น บริษัทควรใช้รายชื่อกรรมการวันใด	บริษัทควรใช้รายชื่อกรรมการที่ยังคงดำรงตำแหน่งในบริษัท ณ วันที่นำเสนอรายงาน กรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงกรรมการในวันประชุมสามัญผู้ถือหุ้น บริษัทควรจัดทำและนำเสนอรายงานโดยใช้รายชื่อกรรมการท่านใหม่ที่ได้รับการแต่งตั้งในการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นในการจัดทำรายงาน เนื่องจากเป็นผู้มีส่วนร่วมในการบริหารงานในปัจจุบัน
หากบริษัทจดทะเบียนไม่นำเสนอรายงาน Free Float ตลท. จะดำเนินการอย่างไร	ตลาดหลักทรัพย์จะถือว่าบริษัทมี Free Float ไม่ครบถ้วน โดยจะมีหนังสือแจ้งให้บริษัทดำเนินการนำเสนอรายงาน Free Float
บุคคลถือหุ้นร้อยละ 5 ของทุนชำระแล้ว จัดเป็นผู้ถือหุ้นรายย่อย (Free Float) หรือไม่	ตามนิยามของตลาดหลักทรัพย์กำหนดให้ผู้ถือหุ้นที่ถือเกินกว่าร้อยละ 5 ของทุนชำระแล้ว ถือเป็น Strategic Shareholder ดังนั้น ผู้ถือหุ้นที่ถือน้อยกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 5 ของทุนชำระแล้ว ให้นับเป็น Free Float ได้
บริษัท ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด หรือ Thailand Securities Depository Company Limited หรือ บริษัท ไทยเอ็นวีดีอาร์ จำกัด หรือ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ถือหุ้นในสัดส่วนมากกว่าร้อยละ 5 จัดเป็นผู้ถือหุ้นรายย่อย (Free Float) หรือไม่	เป็น Free Float ได้ หากบริษัทจดทะเบียนไม่พบว่ามี Strategic Shareholder ถือหุ้น อย่างไรก็ตาม หากบริษัททราบว่า มี Strategic Shareholder ถือหุ้น ก็ต้องนับจำนวนหุ้นที่ถือโดยบุคคลเหล่านั้นรวมอยู่ในส่วนของ Strategic Shareholder ด้วย

เกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง

1. ข้อบังคับตลาดหลักทรัพย์ เรื่อง การรับหุ้นสามัญหรือหุ้นบริมสิทธิเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียน พ.ศ. 2558
2. แนวทางดำเนินการกรณีบริษัทจดทะเบียนที่มีการกระจายรายย่อยไม่ครบถ้วน
3. หนังสือเวียน ที่ บจ.(ว) 11/2549 เรื่อง การจัดทำรายงานการกระจายการถือหุ้น

แบบฟอร์ม

แบบแสดงรายงานการกระจายการถือหุ้น

บริษัท..... จำกัด (มหาชน)

ณ วันที่ .....

ทุนจดทะเบียนที่เรียกชำระแล้ว (เฉพาะหุ้นสามัญ) ..... บาท แบ่งเป็นหุ้นสามัญ ..... หุ้น มูลค่าที่ตราไว้ ..... บาท

	จำนวนราย	จำนวนหุ้น	%ของทุนชำระแล้ว (เฉพาะหุ้นสามัญ)
1 ผู้ถือหุ้นสามัญที่เป็น			
1.1 กรรมการ ผู้จัดการ และผู้บริหาร รวมถึงผู้ที่เกี่ยวข้อง และบุคคลที่มีความสัมพันธ์	.....	.....	.....
1.2 ผู้ถือหุ้นสามัญที่ถือหุ้น > 5 % โดยนับรวมผู้ที่เกี่ยวข้องด้วย	.....	.....	.....
1.3 ผู้มีอำนาจควบคุม	.....	.....	.....
2 ผู้ถือหุ้นสามัญรายย่อยที่ถือไม่ต่ำกว่า 1 หน่วยการซื้อขาย	.....	.....	.....
3. ผู้ถือหุ้นสามัญที่ถือต่ำกว่า 1 หน่วยการซื้อขาย	.....	.....	.....
รวมผู้ถือหุ้นสามัญทั้งสิ้น	.....	.....	.....

บริษัทขอรับรองว่าสารสนเทศที่ได้รายงานไว้ในหนังสือรับรองฉบับนี้ถูกต้อง

ลงชื่อ .....

ตำแหน่ง.....

รายชื่อผู้ถือหุ้นที่เข้าข่าย Strategic shareholders

ชื่อ	จำนวนราย	จำนวนหุ้น	%ของทุนชำระแล้ว (เฉพาะหุ้นสามัญ)
1. กรรมการ ผู้จัดการ และผู้บริหาร รวมถึงผู้ที่เกี่ยวข้อง และบุคคลที่มีความสัมพันธ์			
1.	.....	.....	.....
2.	.....	.....	.....
3.	.....	.....	.....
รวม	.....	.....	.....
2. ผู้ถือหุ้นที่ถือหุ้น > 5 % โดยนับรวมผู้ที่เกี่ยวข้องด้วย			
1.	.....	.....	.....
2.	.....	.....	.....
3.	.....	.....	.....
รวม	.....	.....	.....
3. ผู้มีอำนาจควบคุม			
1.	.....	.....	.....
2.	.....	.....	.....
3.	.....	.....	.....
รวม	.....	.....	.....
รวมทั้งสิ้น	.....	.....	.....